

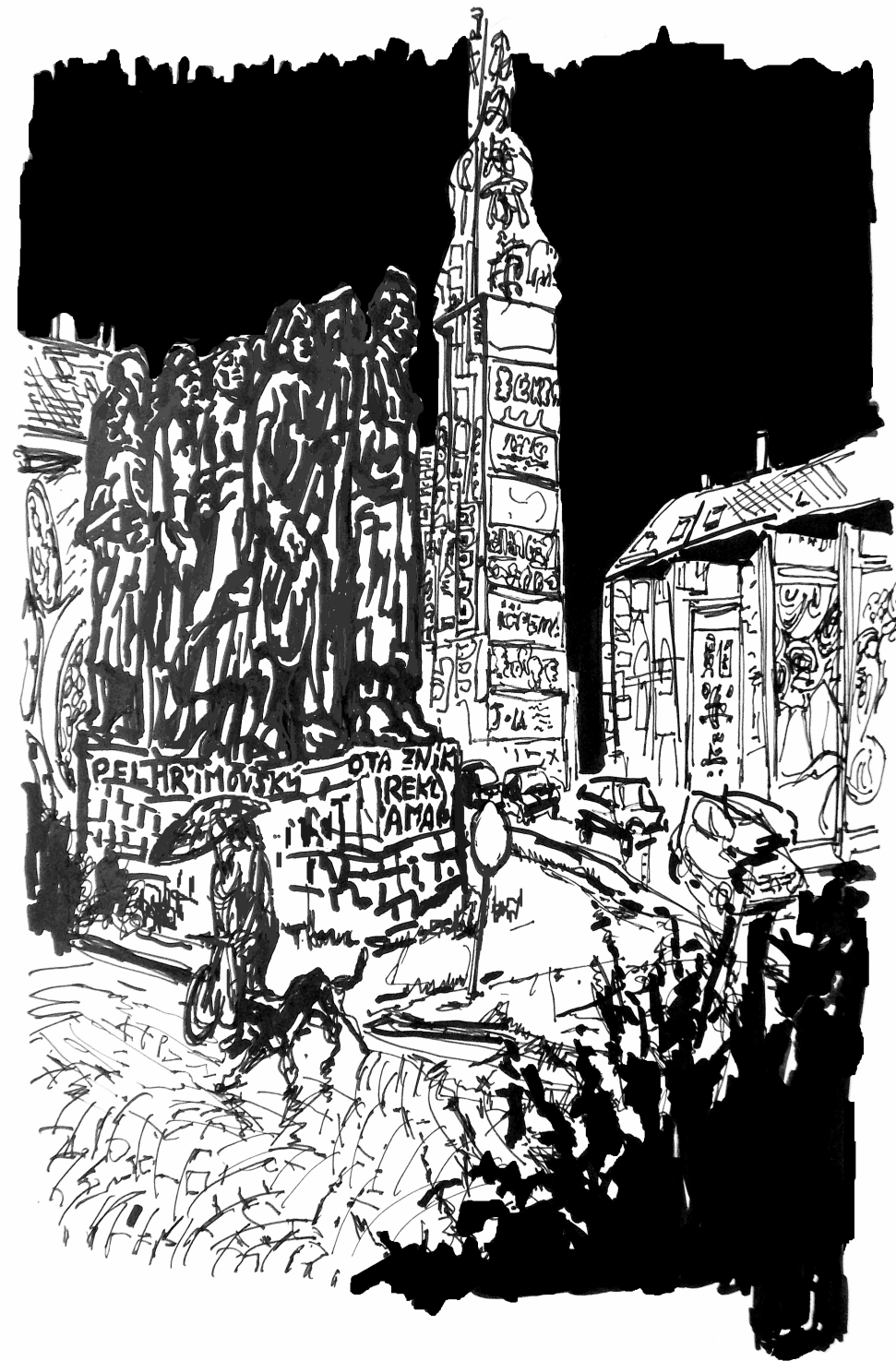
OBÁLKA MINULÉHO ČÍSLA

kontakt: pelhřimovskytaznik@seznam.cz

facebook: <https://facebook.com/pages/Pelhřimovský-otazník>

Když už TMBK, proč by taky nemohl být Pelhřimovský otazník v Show Jana Krause?

„Mí Pelhřimovští mi rozumějí,“ a proto jdeme do další dekády. Tímto číslem začínáme další etapu, v níž by bylo vhodné si uložit úkol. Nečekali jsme, že vyjde desáté číslo, proč by tedy nemohlo dojít k vydání dvacátého? To by se pak o Otazníku mohlo mluvit jako o „dnes již tradičním plátku“. Třeba i bude. Jako reklama by to fungovat mohlo. Právě téma reklamy Vás provede číslem, které zrovna čtete. Jak však bývá zvykem, snaha o monotematické číslo povětšinou končí jako mnohotematické. Klasika pro Otazník.

Přejeme příjemné počtení.

V rolích reklamních agentů: Efko, KubajZ, Jakub Marek, BACHA, Vincent, PacificheSpitzmaus, Jan Mazanec, Friedrich bez Kýče, J. K. Hohavník, V.T., Santiago le Bossu, Akub Inářů, Ingridh Erslow, XXX, Václav Vácha.

Pelhřimovský otazník, č. 11, 2018

Od boku	2-3 (KubajZ, Efko)
Nevhazujte reklamní letáky!	4-5 (Efko)
Reakce k článku: Mše za...? Proboha!	6-7 (Jan Mazanec)
Se štětcem na cestách	8-11 (Vincent)
Nic není nemožné	12-13 (Friedrich bez Kýče)
Mezi Světy plouti	14-15 (J. K. Hohavník)
Reklama	16 (Jakub Marek)
O tom, kterak slogan DM ztratil	17-18 (Jakub Marek)
O zapomínání	19 (Bacha)
Rekordy se zase podařily na jedničku	20 (V. T.)
Na co si přicházím v Triestu?	21-22 (Santiago le Bossu)
Reklama na cosi v OGV	23-24 (PacificheSpitzmaus)
Skoč, křídla roztáhneš cestou	25-30 (XXX)
O šábesu	31-32 (Ingridh Erslow)
VII., Filosofie zahrady	33-34 (Vincent, Vácha)

Filosofie zahrady

Hodnotou ducha je svoboda
hodnotou hmoty je příroda
někde uprostřed je magická zahrada
tam schází se svoboda a příroda
myšlení a tělo člověka
v jeho tvorbě rezonuje filosofie
ve které hmota přechází do úsudku
a mění se ve sochu
socha tvoří se v principu
princip je součástí systému
zadaného úkolu
a máme filosofickou metodu
ducha a přírody
rozporu a jednoty
dialektického myšlení
a jsme u podstaty umění
tímhle se umění liší od konzumu
do kterého zahrnujeme i jednosměrnou (pop)kulturu
tam už není filosofického údivu,
ale pouze konzumního obdivu
v těchto souvislostech jsme dospěli
k nesmrtelnosti umění
v existenci ženy
jejímu principu
rajské zahrady ...
Ale tady, už Bohu – žel jsme v intimnu!

Václav Vácha

Z POZA STOLU

VII.

Bosé nohy
Na břehu moře
kráčí do mechanismu vln
jdou bez závratí
jako dvě laně
jdou bez slitování
a nabraly svůj směr
jak hladké stěžně
hrdých karavel

říkala, že nemá stání
říkala, že miluje chladná rána
a ulice vedoucí do polí
že prý zaslechla
jak se lámou topoly
a hlavně své vlastní tělo
jak v dutém řevu
rozkvétá

Vincent

OD BOKU

Ňús

Poněkud trapný okamžik nastal pro bezrukého paralympijského běžce z Nigerie na závodech na sto metrů v Londýně, se kterým si chtěl po jeho úspěšném rozběhu jeden Brit dát „high-five“.

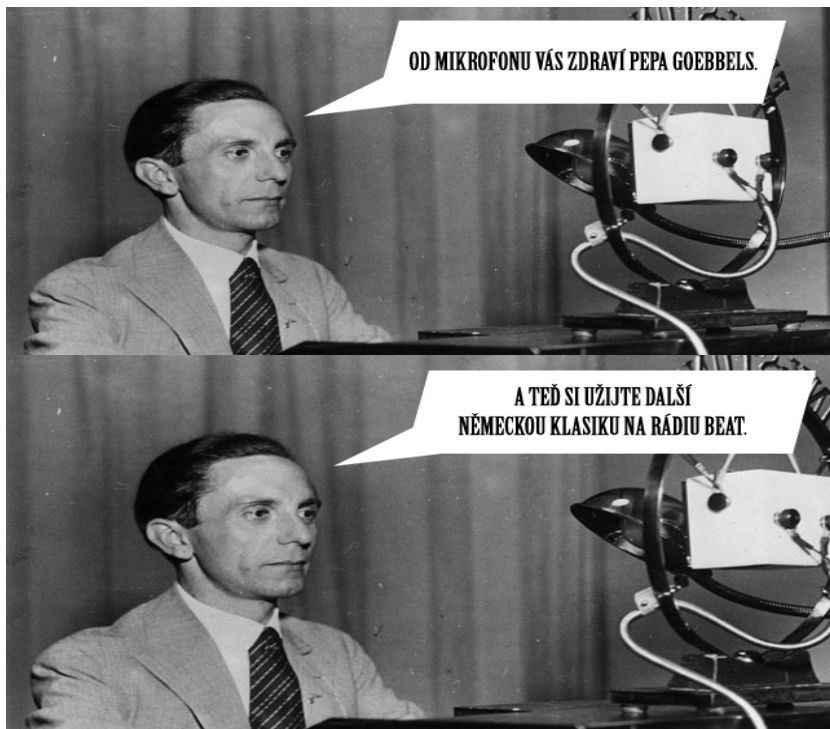
Pokud jste to ještě nezaznamenali, jeden z potomků Oskara Schindlera, obchodníka a zachránce 1200 Židů před jasnou smrtí, se dal na výrobu výtahů. „Schindlerův seznam“ se tak v následující generaci změnil na „Schindlerův výtah“.

Francii zmítá skandál. Bývalý prezident „země galského kohouta“ byl obviněn z nekalé soutěže vůči gigantovi vyrábějící mléčné produkty. Začal vyrábět jogurty, které se jmenují Françoise Hollandia.

Na slavný festival do Lipska, který je oslavou neslavnějšího kantora chóru Kostela sv. Tomáše, byl nečekaně pozván bývalý český moderátor sportovních zpráv z TV Nova, Václav TittelBach.

Pelhřimovský otazník se konečně dočkal i svého televizního vydání. Na i-Vysočina můžete sledovat pořad Otazníky. Díky za Otazníky, díky moc a dobrou noc.

OD BOKU

3

Z POZA STOLU

Hele Evo, mluvil jsem o tobě, a takovým šmodrchaným klubkem chemlonu, mohli někteří lidé nabýt vědomí, že texty čtené mnou, jsi psal ty. Nebyl to záměr a prostě to tak nějak vyplynulo, nemyslím, že to bude nějakým způsobem někam gradovat, ale kdyby se náhodou tak stalo, víš o tom :))

A granátové jablko, které nás na hřbitově spolu se lvem a jelenem provázelo, nese význam zrna a zrnění, ty symboly jsou teď pro mě, v synchronicitách spolu s průvodní větou tohoto článku, mi naznačují směr cesty. Se znovunalezeným vědomím doporučení pro život: Neprodat prvorozenectví za mísu šošovice. Jako že slovo utrpení se pojí s výrazem trpělivost. Měkce si na vše, co si máš prožít počkat, toť klíč ke dveřím, jež vypouští ducha z marnosti osudu. Narovnáвам své ohnuté stéblo, jako ohnutá stébla Čechů, ta která se nezlomí.

Ab: Když už to člověk jednou podstoupí a vystuduje obor, už tu schopnost předávat dál - učit, má v sobě.

Jb: Je skvělé, že jsme v „bývalé“ židovské synagoze (je to jen barák, ve „vlastnictví“ husitské církve) a mluvíme o židovství...však jsme někdy tolik ovlivněni očekáváním.

Ab: Ale to očekávání je tam třeba, abych ho ucítil a mohl ho naplnit.

Jb: Jo a ta třetí věc...už mi konečně došla ta omáčka.

Karla (s úsměvem): Ta, co jsme ti hodili na hlavu?

Jb: Ano. Maso, mlíko nejde dohromady, jako když konzumuješ smrt a zrození v jednom. (Vysvětlení od Karly) Hele, po tomhle megatrapasu to již nezapomenu.

Ab: Budou ti říkat mrs. Brown, jak létáš z kytky na kytku, pokud ti to Big boss nadělil...přijmi a nesnaž se to změnit.

Vyplynulo: S tím, že některé věci jsou dané a jak víš naším zbožným přáním je umět tyto věci, které lze a nelze změnit, rozpoznat. (ukradeno)

Ab: Možná tě budou brát ještě chvíli jako náplavu a pak tě přijmou.

Dobrou cestu, Šalom.

Ingridh Erslow

22

Z DOZA STOLU

O šábesu

Ahoj Evo,

mám potřebu napsat ti jedno dějství, které se odehrálo v kulisách Triestu v nějakém časovém období, snad v přítomnosti.

LOUČENÍ:

Ab: Vyříd' Jakobovi, ať píše.

Jb: Achabe, já jsem Jakub.

Ab: To je dobře, že mi to říkáš.

Karla: Ten náhrobek s jelenem má číslo 1239, a zemřelý se jmenuje H.

Jb: Má s tebou nějakou spojitost?

Karla: Ani ne, ten kámen jako to číslo 39 mě provází, mám ho v poznávačce auta.

Jb: Jako číslo bojovníka Světla? Já mám 91/3 baráku a 19/3 datum narození.

Karla: Tak to je jasný.

Ab: A dohromady je to čtyřka-stát pevně na zemi.

Jb: Ou jéééé.

PROCHÁZKA:

Nějaká potrhlá náplava, co je v městě měsíc, provádí pozvané po židovské části města, s názvem Malý Berlín. Vykládá své historky vázané na ulice a baráky zde. Na mříže domu Siegfrieda Lövyho věší spolu s přesvědčenými pochůzkáři brouky, uvedši je v nejistotu, zda je akce ofic nebo punk. Hahahaha. Ale jo, tam v procházce čte Jakub Kafku a své texty. Seznamuje se s místním učitelským sborem. Čarodějky z Eastwicku sešli se v synagoze na povídání o sobě, svých kořenech a tak: „Dobrý den, Angličtina zeměpis.“ „Těší mě čeština, výtvarka.“

V SYNAGOZE:

Ab: Potká jeden zámožný člověk rabína a povídá mu: „Ty rabi, vysvětli mi Tóru, ale stručně. Po dobu, kdy vydržím stát na jedné noze.“ Rabi odpoví: „Nedělej druhému to, co bys nečinil sobě. To je celá Tóra.“ A také, ke každému bodu v ní si dosad' zájmeno se.

Jb: Ach zase jsem zapomněl a je skvělé, že mi to připomínáš v těchto prostorách.

Potkal jsem se v tom domě s lidmi, které jsem hledal. Bývalou učitelku, kterou jsem po tři dny nezastihl doma. Současné učitelky, které zpracovávaly příběhy židovských rodin, a které mi poodhalí tajemství mého rodu, i těch bytostí inkarnovaných do mě :)))

HILAVAK

Nevhazujte reklamní letáky!

Papír. Materiál, který se za čas jeho vzniku znehodnotil tak, že už nelze mnohdy ani spálit. Papír, o kterém jsme se učili, že hoří, dnes jenom doutná. O spojitosti mezi možností vzplanutí letáku a kvalitou obchodu, který ho hází lidem do schránky s „lákavou“ nabídkou, by šlo napsat nejednu diplomovou práci.

Jste-li pravidelnými čtenáři, resp. „projížděči“ těchto Canců, na které byla za tu dobu jistě zplundrována nemalá část přírody (nejen postižená kůrovcem), pak pro vás mám skvělou novinu. Do Pelhřimova se žene další z ryze „vlasteneckých“ podniků. Tesco. O jeho usídlení se mluvilo již v roce 2010, ale pouze v intencích tzv. Tesco Express, které by nevyžadovalo co do nalezení vhodného místa a zahájení provozu téměř nic v porovnání s hypermarketem Tesco. Ten se má totiž vybudovat hned za monstr Kauflandem. Pozemky totiž již patří firmě, která si je posichrovala a která se živí jejich následným rozprodáváním v celém kraji. Často je tak za jistě příjemnou cenu prodá nadnárodním podnikům, kterým se tím podaří lidově řečeno dát nohu do dveří a město je v takové situaci téměř bezzubé.

Tyto „mafiaňské praktiky“ se však do Pelhřimova dostaly už dávno a jejich svědky tak budeme i nadále. Nic se nezměnilo od doby vybudování první čerpací stanice, vykupování pozemků velko-továrníkem či samotného růstu hypermarketových nesmyslů ve městě s necelými dvaceti tisíci obyvateli.

Pelhřimáci ale jistě jásají. V očích jim už svítí plné košíky zlevněných krabic mléka, pracích prášků či ovocných přeslazených limonád. Těm, kterým ale záleží na smysluplném městském rozvoji a není jim lhostejný vzhled města, ti mají smůlu. Stavba kolosu má započít již koncem srpna tohoto roku a první výplaty obyvatel by měly padat do chřtánu nestvůry již začátkem listopadu.

Jelikož je vše náležitě drženo pod pokličkou a nikdo se po této kauze nepídí, většina se probudí až tehdy, kdy bude dílo započato. Petice totiž zpravidla přicházejí příliš pomalu s „křížkem po funuse“. Čili nemá smysl ani nějakou podepisovat. Navíc v případě Pelhřimova by to asi stejně nebylo nic platné, protože větší na Pelhřimáků obchodní řetězce přímo miluje. Mnohým totiž slouží jako oázy, ve kterých rádi tráví volný

HILAVKA

čas. „Nepůjdeme někam?“ „Co třeba do Kaufu?“ nese se od zastávek MHD a od párů, k jejichž rukám již nadobro přirostly igelitové tašky „z lásky k Česku“. Ostatně velkým hitem poslední doby, který se týkal rozvoje města, o němž je řeč, se stal chodník oficiálně propojující sídliště se svítící dominantou města – již téměř dvanáct let zářící červené písmeno „K“ na bílém pozadí.

Takže posuneme-li naše úvahy o pár měsíců dopředu, pak namísto „co třeba do Kaufu?“ jistě uslyšíme: „Co třeba do Tesca?“. V prvních dnech po jeho otevření naše schránky navštíví „umně“ zpracované letáky, které se svou originalitou jistě nebudou lišit od těch pouze doutnajících. Dočteme se v nich o neuvěřitelných slevách a jako v Českém snu se naše kroky budou ubírat k samotným branám megalomanského Tesca. Parkoviště před Kauflandem bude jistě také zaplněno, protože patrioti nevydrželi, ale tu největší zátěžovou zkoušku bude čekat Tesco. Protože pro většinu bude až tam platit ono kauflandácké: „Tady jsem správně.“

Hořkou pachut' jako po grepu dovezeného z jiné země mimo období jeho přirozeného růstu působí tento utajovaný záměr těch, kteří se asi „správně domnívají“, že většina by byla stejně pro. Žádný odpor vůči těmto stavbám v Pelhřimově není. Vždyť Tesco přinese nové konzumní možnosti a nová pracovní místa. Jak trapné je srovnání Pelhřimova se sousedním Humpolcem. Zatímco ten se rozvíjí v duchu 21. století například otevřením velice vkusně provedené Galerie Osmička, Pelhřimov zůstává věrný starým dobrým galeriím nákupním a mottu: „Věrní zůstaneme.“

A teď si přiznejte, zda byste v případě, že by tento článek o vpádu Tesca do Pelhřimova byl pravdivý a opravdu byste obdrželi nehořlavý leták, čekali frontu s košíkem na první otevíraku či nikoliv.

Efko

ZPOZA STOLU

I moje matka ji kdysi dávno dostala darem, spolu se svými andělskými křídly,“ upřela na něj své zvláštní oči, jedno modré, druhé zelené. Pak se otočila obličejem do kamery a spiklenecky mrkla.

Daleko od filmového studia, kde se natáčela show, se jednomu starému pouličnímu umělci rozlil na tváři nejšťastnější úsměv. „Takže ten tvůj malý ptáček před tolika lety přeci jen uletěl, co?“ zeptal se ho se zakřeněním Rico. „Jak víš, že je to ona?“ podivil se tatér. „Tak za prvý - ta holka v telce jako by jí z voka vypadla a za druhý - bulíš jak ženská, chlape!“ zasmál se Rico. „Zmlkni, debile“ zabručel starý tatér a praštil Rica do ramene. Ten se jen zasmál a otevřel si další z láhví piva, která stála na pultu. Starý muž nadále zíral na obrazovku. „Hope,“ zašeptal si pod vousy, „tak přeci jen tenkrát našla svou cestu.“ A po tváři se mu rozlily slzy štěstí. O chvíli později se z televize rozezněl andělský hlas. Zpívala o naději, lásce a odvaze. Její slova se dotýkala lidských srdcí. Své jméno nosila se ctí, zasloužila si jej.

XXX

Z DOZA STOLU

Tak tedy sbohem,“ řekla a naposledy na všechny tři pohlédla. Pak se otočila na podpatku a vydala se pryč ze sálu. „Kam si myslíš, že jdeš?“ zahřměl za ní otcův hlas. Zarazila se a ještě naposledy se ohlédla přes rameno. V jejích očích zářila ponurá radost. „Není to jasné, nejdražší otče?“ pronesla zvonivým hlasem, „chystám se uletět z klece.“ Otočila se a kráčela dál ven ze sálu, pryč od všech, kteří ji tolik ubližovali. V zadním výstřihu šatů jí mezi lopatkami zářilo nové tetování - fialovo černá andělská křídla.

Roky plynuly a roční období se střídala jakoby nic. V tetovacím studiu dnes bylo stejné horko jako před dvaceti lety. Pár věcí se ale přeci jen změnilo. Křesílka v rohu nahradila moderní černá sedačka a na zdi teď visela velká plazmová televize, aby bavila čekající zákazníci. S tetovací pistolí v ruce seděl na stoličce starší muž a zrovna dokončoval už asi stopadesáté tetování na zádech profesionálního zápasníka. „Ty se snad budeš chtít nechat tetovat i na svůj pohřeb, Rico,“ zasmál se chraplavým hlasem. „Takovej jsem, kámo a nehodlám se změnit,“ zabručel Rico nazpátek. Do obchodu náhle vběhl malý klučina: „Zapněte si televizi, zapněte si televizi!“ vykřikoval vzrušeně. Rico i tatér zvedli hlavu. „Tak jí zapni mladej, ovladač je támhle,“ instruovali ho. Klik. Chlapec zapnul televizi. Tam zrovna běžela známá televizní show – Rozhovor s hvězdami.

Naproti moderátorovi seděla na pohodlném gauči mladá žena, celá v černém, roztrhané džíně a tričko s logem její kapely. Byla krásná. „...chápu to správně Hope, že název vaší nové desky je nějak spojen s vaší matkou?“ Mladá žena se usmála: „Ano je, je to něco, co mi ona vždycky říkala, když jsem byla malá.“ „Dobře, ale SKOČ, KŘÍDLA ROZTÁHNEŠ CESTOU, není nijak ledajaké přísloví ... hádám, že má pro vaši matku velký význam a stejně tak i pro vás.“ „Ano, to má. Víte život je plný rozhodnutí a my se nesmíme bát vystoupit ze své bubliny a jít za svými sny, za tím co chceme. Kdyby před dvaceti lety moje matka tohle neudělala, nikdy bych se nenarodila. Skočila, ačkoli nevěděla, jestli vzlétne nebo padne, ale milovala mě, i když mě ještě neznala. Je to o tom, že i pád je lepší nežli život v útisku a strachu. O tom je toto přísloví a i moje písnička se stejným názvem,“ odpověděla zpěvačka Hope. „A vaše nové tetování?“ zeptal se moderátor. „Ach vy myslíte tohle?“ zeptala se a s úsměvem si přejela po drobném fialovo černém pírkou, vytetované na její klíční kosti. „To je jen něco na památku. Je to symbol naděje.“ usmála se Hope na moderátora. Stejně jako vaše jméno, že?“ „Chápu to správně, že v angličtině má tento význam?“ „Ano,“ přisvědčila, „Hope“ znamená v angličtině naděje a tohle je vzpomínka na to, že naději je třeba rozdávat dál.

29

OTAZNÍK ?

Reakce k článku: Mše za...? Proboha!

V minulém PO byl text o mších za Zemana a Babiše, sloužených začátkem roku 2018 v pelhřimovském kostele. Toto téma mě také zaujalo, dovolte mi tedy pár postřehů.

Začátkem ledna mi známý preposlal (pouze s třemi otazníky v předmětu mailu) fotku plakátu, který se objevil na plakátovacích plochách města (viz příloha). Mši za Zemana, „setkání jeho příznivců před kostelem“, uctění Gottwaldova hrobu v Praze, „oběd v čínském bistru“ (ha ha!), setkání s „ostatními soudruhy“ a hlavně web emanzovu.cz – to vše jsem bral jako povedený žert. V tomto duchu jsem obrázek vyvěsil na Facebook a tím to pro mě zhaslo.

Jenže se ozval jiný známý s tím, že mše za Zemana v pátek 5. ledna opravdu v kostele byla. To mě nahlodalo a zkoumal jsem plakát znovu. A zjistil jsem, že emanzovu.cz neexistuje (takže mohlo vypadnout první písmeno) a že oba mobily uvedené na plakátu lze najít na webu KSČM. Že by tedy výlet levicových „ultras“ opravdu proběhl? Ale proč by bus na cestu do Prahy potřeboval 4 hodiny, a zpět jen dvě a půl? Nakonec jsem to vyhodnotil tak, že na základě mše nějaký vtípek domyslel „fake-výlet“ a možná ten klíčový pátek od

sloupů divadla pobaveně sledoval, jak se natěšení „výletníci“ srocují před kostelem a zklamání pak s pepnými nadávkami („zasraná kavárna!“) odcházejí domů nebo na Střepinu.

Ten druhý známý mi pak popsal i následnou nedělní mši (7.1.). Měl jí vikář Josef Sláčík a četl na ni výzvu biskupů, aby lidé šli volit (bylo týden před 1. kolem volby prezidenta, výzva se četla všude). Vikář k ní dodal, že mu to nedá, ale že musí okomentovat i mši „za prezidenta Miloše Zemana a jeho rodinu“. Vysvětlil, že to zkrátka byl úmysl dárce tzv. intence, a proto sloužil rád. Navíc z intence nevyplýval bližší úmysl – třeba jestli je myšlena za Zemanovo „obrácení“ (na víru) či zdraví. Nic z toho není špatné. Připustil jen, že intenci mohl posunout až po volbách, aby nebyl v „podezření“, že je Zeman jeho favorit. A hned uvedl, proč jeho favorit není: „Je sice inteligentní člověk, ale sociopat, který dělá kroky na hraně ústavnosti, politikaři, uráží lidi, lže a málem pozvracel klenoty. Zkrátka nejhorší prezident po r. 1989, který na Hradě nemá co dělat.“ Během řeči víckrát zmínil, že nepochybuje, že jsou v tuto chvíli v kostele přítomni

G

OTAZNÍK ?

i příznivci M. Zemana – těm se omlouvá za svá slova, ale říct je prý musel. Dodal, že on bude volit P. Fischera (nevím, zda to bylo nutné).

Podle mě tedy P. Sláčík jednal správně, když intenci neodmítl. Ano, autor textu v PO správně píše, že intence jsou většinou za mrtvé. Ale mohou být i za živé a za aktuální události (například za ukončení války v Sýrii), ale i za veřejně nevyslovený záměr dárce. Po někdejším pelhřimovském kaplanovi Janovi Hambergerovi někdo chtěl mši za Ivetu Bartošovou (po její smrti). Kněz se dotyčného zeptal, zda to myslí vážně, a když ten přitakal, tak mši odsloužil s tím, že on přece nebude lidi „kádrovat“. A kádrovat by zřejmě kněz neměl ani u živých (jednak to nedělal ani Kristus, a jednak by se snížil na úroveň Zemana). Mimocho-dem známý vězeňský kaplan František Lízna při pěší pouti do Compostely

běžně sloužil mše za vrahy.

Čili já bych to neviděl tak, že podáváním intencí za Zemana či Babiše někdo zneužívá dobroty zdejší farnosti. Přímluvu shora potřebují všichni, zvláště ti z nás, kdo nejsou schopni litovat svých hříchů a nemají dost sebe-reflexe k vlastním slabostem. Zatím nic nenasvědčuje tomu, že by Zeman či Babiš něčeho chtěli litovat. Nechtělo by to teda tím víc mší? Těžší otázka pak je: Kdyby se Božím řízením (nedejbože!) ti dva obrátili a upřímně něčeho litovali, dokázal bych to přijmout i já, který je „nemusím“? Nebo jsem si je navždy (nekřesťansky) zaškatulkoval jako zdroje zla či terče posměchu? Nemám spíš nechat sloužit mši sám za sebe?

Jan Mazanec

**VÍKENDOVÝ VÝLET NA
PODPORU PREZIDENTA ZEMANA**

PÁTEK 5.1.2018:
17:30 - setkání před kostelem sv. Bartoloměje v Pelhřimově
18:00 - mše svatá za prezidenta Zemana a jeho rodinu

SOBOTA 6.1.2018:
6:30 - sraz u OV KSČM Pelhřimov (Strachovská 1907)
10:30 - uctění památky u hrobu prezidenta Gottwalda
11:00 - přesun na oběd do čínského bistra
13:00 - setkání s ostatními soudruhy na ÚV KSČM
14:00 - návštěva Pražského hradu
16:00 - autogramiáda prezidenta
18:00 - odjezd směr Pelhřimov
20:30 - plánovaný příjezd

www.BMANZNOVU.CZ
Cena celého výletu - 250 Kč/os
Blíže informace v pátek před kostelem
nebo na číslech: 728 822 990
602 611 970

Z DOZA STOLU

O pár dní později se v Kongresovém centru, v úplně jiné části města než kde stálo ono tetovací studio, konala velká benefiční akce. Všichni, co něco znamenali, tam byli. Zkažená a znuděná smetánka se procházela po velkém sále v šatech, jejichž cena by mohla uživit celé rodiny. Navzájem se vítali, falešně usmívali, a za zády o osobě vykládala ty nejhorší drby, jaké jí zrovna napadly. Dveřmi do tanečního sálu prošla mladá žena. Černé šaty se jí vlály kolem boků a temně fialová barva jejích vlasů vzbudila v sále šokovaný šepot.

Dívka se hrdě usmívala a cíleně kráčela mezi hosty. Nesla se mezi hosty jako anděl pomsty a oni jí ustupovali z cesty. Došla k malé skupince lidí. Byl zde starý muž s prošedivělými vlasy - tak kolem padesátky. Jeho přísný výraz v obličejí svědčil o tom, že smích mu nic neříká. Žena vedle něj mohla mít tak čtyřicet let, ovšem přes všechny botoxy v jejím obličejí se to dalo těžko posuzovat. S nimi tam stál mladý muž v tmavomodrém saku. Žovíálně hovořil se starším mužem a naparoval se u toho jako páv. Měl sotva metr pětadesát, a tak vždycky když chtěl něco ve své řeči zdůraznit, povyskočil. Dívka se usklíbla. Nesnášela ho i jeho arogantní způsob mluvy. Došla až k nim. Šokovaný výkřik unikl ze rtů ženy. „Veroniko!“ hlas jí podivně přeskakoval. „Nejdražší matko,“ řekla dívka, ale neusmívala se. „Co tady děláš a jak to vypadáš?“ zasyčel na ni mladý muž a hmátl po její ruce. Vytrhla se mu. „Nesahej na mě, Roberte!“ zasyčela na něj zpátky. „Jak to mluvíš se svým snoubencem?“ Matčin hlas se rozléhal snad po celém sále. „A vůbec, dnes jsi měla jít na ten zákrok!“ poslední slovo zašeptala, jako by to snad mělo nějaký význam - vzhledem k tomu, že se k nim upírala pozornost celého sálu. „Nešla jsem tam a ani nepůjdu,“ řekla, „nechám si to dítě!“ Matčin obličej zbledl, zatímco její otec zrudl vzteky. „Cože?“ vykřikl, „jak se opovažuješ neuposlechnout, co jsem ti nařídil?“ Jeho hlas burácel po celém sále. „Jednoduše,“ řekla. „A pro tebe, Roberte, taky něco mám,“ řekla s úsměvem a otočila se na mladého muže, který na ni zíral se směsicí údivu a odporu. Na dno sklenky se šampaňským dopadl diamantový zásrubní prsten. „Veroniko, okamžitě přestaň tropit scény!“ rozkřičela se na ni její matka. „Ale já je netropím, drahá matko,“ řekla jí Veronika jasným hlasem, „jen jsem se přišla rozloučit.“

28

ZDOZA STOLU

Byli tady, aby podpořili ty, jenž nemají strach se za svůj život rvát den co den. Pro většinu kluků v aréně byl dnešní večer jako jakýkoli jiný. Život na ulici není lehký. Oni byli bojovníky a nejen v aréně. Bojovali den co den. Sami za sebe, za ty, které milovali a za život samotný. Tatér pomalu kráčel davem, zdravil se s kamarády zápasníky, ale i s jinými lidmi, které znal jen tak od vidění. Málokdo si povšiml drobné mladé ženy po jeho boku. Dnes byla oblečena méně formálně - džíny a tričko. Ač obojí pravděpodobně dražší než cokoli jiného v místnosti, přeci jen tak nevyčnívaly. „Tak?“ zeptala se ho, když se posadili na lavici blízko arény. „Tak?“ napodobil ji s úsměvem a vtiskl jí do ruky kelímek s pivem. Nervózně z něj usrkla. „Co jste mi chtěl ukázat?“ zeptala se. „Vždyť už je po zápase,“ podotkla zmateně. „Vím,“ řekl jí s pobaveným úsměvem, „vidíš ty kluky támhle?“ ukázal ke skupince zápasníků, jejichž obličej je jasně svědčilo o tom, že právě oni se dnes utkali v aréně. „Dokážeš mi říct kdo z nich je vítěz a kdo poražený?“ zeptal se jí. Zmateně se zamračila, kousajíc si spodní ret. Přimhouřila svoje zvláštní oči, bedlivě sledujíc ty kluky. Znovu si usrkla z plastového kelímku. Objekty její pozornosti se mezi tím mezi sebou se smíchem bavily, plácaly se po zádech a přátelsky do sebe šťouchaly. Dívka nespokojeně našpulila rty. „Vždyť mezi nimi není vůbec žádný rozdíl,“ zahuhlala. Zdvihla oči k muži vedle sebe. Ten se jen tajuplně usmál a dolil ji do kelímku levné pivo. „Pojď, představím tě.“

Pomohl jí na nohy a vedl ji ke skupině zápasníků. Ono ho tiše následovala. Zůstali ve skladišti až do pozdní noci. Tatér ji představil všem svým přátelům, ovšem její plachá povaha ji i nadále držela mimo většinu rozhovorů. Přesto byla dnes večer šťastná. „Připravena na svoje tetování?“ zeptal se jí se smíchem, když opouštěli skladiště. „Rozhodně,“ řekla. „Už chápeš rozdíl mezi vítězem a poraženým?“ zeptal se jí po chvíli, když spolu kráčeli temnou ulicí směrem k tetovacímu studiu. Zasmála se - byl to krásný zvuk. Dokonce i po dlouhých letech si tatér nemohl vzpomenout, zdali někdy slyšel něco krásnějšího. „Žádný není, že?“ řekla a znovu se zasmála. „Všichni vyhráli, protože bojovali. Bojovali za sebe bez ohledu na to, co mohli ztratit. Jediný poražený je ten, kdo zápas vzdá, ještě než začne.“ „Správně“ zasmál se a pocuchal jí její světlé vlasy. „Nesnáším tu barvu,“ zabrbkala si pro sebe a nervózně se zatahala za vlasy v culíku. „Tak to změň,“ mrkl na ni. „Změním,“ slíbila mu s počouchlým úsměvem. Když pak o hodinu později nasedla do taxíku před tetovacím studiem, cítila se jako jiný člověk. Snad jím i byla.

HILUČNÁ SAMOTA

Se štětcem na cestách

Na práci malíře-lakýrníka jako živnostníka je krásný, že člověk neustále pendluje mezi různěma místama. Není připíchnut na jednom fleku. Jednou byty, pak třeba kancely, klidně chodby nebo prostě obchody. Neustále se ti mění kulisy. Osobně mám rád dvory. Magický prostor plný zvláštních zákoutí, pootevřených oken či dřevěnejch přístřešků, ve kterých může být vše od skladů s haraburdím po umělecký ateliéry. Člověk není prostě zavřenej. Připomíná to trochu cestování. Když vezmeš bágel a jeden den jsi tam a za pár dní zase jinde. Nemá to předem stanovený řád a bereš, co zrovna přijde. A když se ti lidi nebo místo nelíbí, tak jdeš dál. A o zajímavý místa není nouze. Takže místo batohu беру pikslu s barvou, štafle a vercajk a vydávám se vstříc neznámejm končinám.

Ještě zajímavějším zážitkem, ale o to hůř zařaditelným, jsou lidi, co u malování potkávaš. Od moc fajnovějch až po úplný kokoty. Těch je ale míň a s čtyřicetiletou tátovou zkušeností je většinou rozpoznáme. A to pak místo malby musíme zrovna jet „do Brna“. Moc mě bavilo malovat na židovským hřbitověňáký kanceláře.

Chodily tam skupinky židů s pejzama a ti židi si myli ruce v rituální kašně, kde jsem nevědomky předtím vymejval štětce. Tři sta metrů od nás ležel Kafka a dalších dvě stě Orten. Bylo léto a břečťan nekompromisně pohlcovval kamenné náhrobky. Jindy jsme malovali v Sokolovně v Podolí a zrovna místnost, kde je normálně posilovna. Krásná budova z první republiky – kolik různějch lidí tam asi cvičilo, skákalo, vyhrávalo a prohrávalo? A tak válcuju strop a přijde namakenej chlápek a říká: „Dobrý pánové, dobrý.“ Rozhlíží se, postává, okouní, neví, jak začít konverzaci. Pak v dobrým vybalí: „Tak co mladej, kolik zvedneš na benči?“ „Celou antiku.“ „Cože?“ „No, nevím, moc ne...“ „Hele (nakloní se důvěrně), sem choděj maníci, co zvedej stopasát kilo. Ty vole, to je něco. Že jo...“ Pobavila mě i ženská, která vystudovala matfyz a ukazovala mi, jak sbírá SPZky po celým světě, na kterých ty čísla vyjadřujou rovnici nebo vzorec. „A tuhle mám z Dánska,“ hlásila. „A čeho je to vzorec,“ ptám se. Desetiminutovou přednášku musím přerušit s tím, že bych měl jít zase makat. Magický na tom všem je to, že člověk vstupuje

HLUČNÁ SAMOTA

lidem do soukromejch, posvátnejch prostorů, kam by se jinak nedostal. Zároveň pro něj neplatí striktně společenský zvyky, který by se normálně očekávaly. Proplouváš jako „Homo sacer“, kterež je poplatnej jen svým řemeslným diskurzům, svým řádům, svým bohům. Cizinec, kterému toho mnohem víc projde. Tak třeba malujeme firmu, která kšeftuje ve velkém se zlatem. Chlapi v saku, holky v šatech – všichni navoněný a dodržující etiku chování v zaměstnání. A já se tomu směju, a já jsem v zsranejch montérkách, mluvím nahlas sprostě (do píči, zase se to loupe!), smrdím a vydávám (schválně) zakázané tělesné zvuky. Navíc drže žádám po vedoucí, jestli by nemohla vypnout to rádio. Poslouchat rádio City je principiálně nezdravý, ale poslouchat tu sračku celej den, to je naprosto nemožný. Takže ji prosím. Zamyslí se – ale ano. „Moc děkuju pani vedoucí, kdybyste chtěla domu odlejt barvu, stačí říct.“ A v jedný místnosti měli okolo všech stěn obrovský sejfy. Když jsme tam malovali, představoval jsem si celý dopoledne, co v nich všechno může bejt. Na mysli mi vyta-nul obrázek z Pokladu na stříbrném jezeře, když se banditi dostanou do jeskyně s pokladem. V kádi jsou zlatý

vázy, šperky, pruty, vše naházený na sobě. Poklad! Nevim, nevim, co v sejfech bylo, třeba nic. Ale výhoda aspoň byla, že jsme je nemuseli odsunovat od zdí. Pět tun nejde šoupat.

Ruský mafiáni mě neskutečně sráli, ty český byli v pohodě a chlapík nám poslední den koupil basu Plzní, jen tak pro radost. Jinej chlapek, ředitel jedný firmy, zase vyprávěl, jak lítá pravidelně na Chelsea. Na českou ligu prej nemůže koukat. Přál jsem mu to. Speciální kategori jsou malovačky na chatách – ty mám zvlášť rád. Malování v přírodě má v sobě něco ze zakladatel-skýho aktu – zabírám tuto zem pro španělskou korunu! A když mě bodla vos, sežehli jsme jim hnízdo letlampou. Ty pravý svatyně se ale schovávají na starých půdách. Staletej prach, horko, vzpomínky. „Vemte si tam, co chcete,“ povídá paní. Pouštím štetec z ruky a běžím okamžitě k žebříku. Na půdě je asi deset beden s knížkama. Vybírám jen ty nejlepší kusy. Úplně vzadu je starej polorozpadlej kočárek – kdo ho asi tlačil? A kdo se v něm vozil? Hledání ztraceného času.

Někdy se mi zdá o tom, že jsem zpátky na základní nebo střední škole. Člověk najednou potkává ty starý tváře, vnímá starý obrazy a vše je překryto

Z DOZA STOLU

Krásná klec pro krásného ptáčka, pomyslel si smutně v duchu, když se na dívku zadíval. „Ráda bys vylétěla ven, že?“ zeptal se jí se škádlivým úsměvem. „Já ... ne...no vlastně ano, ach...ehm můžete mi to prosím tedy udělat?“ Bylo vidět, že jí jeho narážka znervóznila. „Jistě, kam byste si to přála?“ zeptal se. „Sem,“ natočila se k němu zády a odhrnula dlouhé světlé upravované vlasy ze zadní části svého krku. „Hm, dobře. Ale co pro vás ten symbol znamená?“ vyptával se dál tatér. „A chcete, aby dvířka klece byla dokořán, zavřená, nebo jen přiotevřená?“ „Přiotevřená,“ zamumlala, téměř jako by pro sebe. Pak dodala už sebejistěji: „Je to cesta ven, kterou možná použijeme nebo taky ne...“ „My?“ podivil se znovu tatér. „Ehm, tak kdy by bylo to tetování možné?“ zeptala se znovu, nervózně se ošívajíc v křesle. „Dnes ne,“ řekl rozhodně, „ale přišla byste prosím zítra, bych měl pro Vás takový návrh.“ „Návrh?“ zvažněla v obličejí. „Ano, zítra večer je pouliční zápas,“ odpověděl. „Napadlo mě, že byste možná ráda viděla lidi, kteří skutečně našli svou cestu ven,“ pokračoval, pátrajíc v její tváři po reakci, „a pak byste se rozhodla ohledně toho, které z tetování si necháte dát,“ dodal s dobráckým úsměvem na tváři. „Počkat, které z tetování?“ zeptala se. Zdála se zmatená. „Uvidíte zítra,“ řekl jí a velkou rukou ji poplácal po vlasech. Zdála se tak křehká. „Jestli ale máte odvahu přijít?“ vyzval ji, šklebíc se na ni. Nervózně se zasmála a věnovala mu lehce pokrivený úsměv. „V kolik večer?“ „V šest,“ řekl jí. „Dobře, tak se uvidíme zítra,“ řekla zamyšleně. A rychle odešla.

Tatér se zasmál, vrátil se dozadu ke svému zákazníkovi a znovu se chopil tetovací pistole. „Je hezká?“ zeptal se ho po chvíli Rico. „Do toho ti nic není ty šmíráku,“ zasmál se tatér, „je pro kohokoli z nás až příliš dobrá.“ „Když si s ní nechceš nic začít, tak proč si ji zval na ten zápas?“ zeptal se ho Rico zmateně. „Protože potřebuje pochopit. Pochopit, že jestli chce svojí cestu ven, musí za sebe skutečně začít bojovat.“

O den později se v rozpadlém skladišti na kraji města sešla spousta lidí. Seděli na lavicích kolem dokola provizorní bojové arény. Pili levné pivo z kelímků, smáli se a hádali se mezi sebou o tom, kdo dnes měl nebo neměl zvítězit. Byla zde velká směska lidí, různé rasy, vyznání, politické smýšlení či jazyk. Na ničem z toho dnes v noci nezáleželo. Tohle byla svým způsobem oslava života.

Z DOZA STOLU

Skoč, křídla roztáhneš cestou

Skoč, křídla roztáhneš cestou. Byl horký den a v tetovacím studiu v zanedbané části města bylo vedro k padnutí. Každý, kdo vešel, už při prvním pohledu pochopil, že studio, i když už má za sebou lepší časy, je vedeno rukou někoho, kdo miluje svoji práci. Vrtule větráku se líně točily u stropu místnosti, jako by se vysmívaly lidem tam dole. Mohutný tatér seděl na stoličce a zrovna pracoval na dalším tetování na hrudi jednoho ze zápasníků v pouličním ringu.

Tihle kluci to v životě neměli nikdy lehký. Většina z nich utekla z domova od násilnických, fetujících nebo alkoholu holdujících rodičů. Tetování na zádech mladého, na krátko ostříhaného kluka, už pomalu ale jistě začalo získávat svůj tvar. V tom se v přední části obchodu rozezněl zvonek na dveřích. Tatér se unaveně zvedl ze stoličky a odložil tetovací pistoli. „Počkáš chvíli Riku?“ zeptal se kluka, co ležel na stole. „Jasný, žádný problém chlape,“ zabručel Rico. Tatér odhrnul závěs, který odděloval jeho pracovní plochu od zbytku obchodu, aby přivítal nového zákazníka. Málem ji přehlédl. Stála úplně v rohu obchodu, celá nervózní a napjatá, jako by se bála, že ji každou chvíli někdo přistihne. Tatér se zamračil. Nepatřila sem. Její oblečení jasně křičelo, že patří do úplně jiné třídy než kdokoli v této čtvrti. Byla mladá. Sakra, vsadil by se, že jí nebylo ani dvacet.

Když ho spatřila, narovnal se v zádech a udělala smělý krok vpřed. S rukama zaťatými v pěst se pomalu blížila, dokud nestála přímo před ním. „Dobrý den, já bych chtěla tetování. Můžete mi pomoci?“ zeptala se překvapivě sebejistým hlasem. Tatér se zasmál. „Samozřejmě slečno,“ mrkl na ni, skrývající své překvapení. Ačkoli její postoj byl nejistý až téměř vystrašený, její oči rozhodně nebyly. Zvláštní oči. Nešlo si jich nevšimnout. Každá duhovka měla jinou barku. Levé oko zelené jako jarní tráva a druhé modré jako obloha dnešního dne. Co ale budilo obdiv, byl jejich výraz. Z očí číselala bolest, smutek, ale taky odhodlání. Tahle dívka má v sobě bojovnici. Duchem se mohla rovnat jakémukoli pouličnímu zápasníkovi. To věděl jistě. „Tak se posaďte,“ pokynul jí rukou k ošuntělým křesílkům v druhém rohu místnosti. Nejistě se usmála, ale posadila se. „Máte nějakou představu, místo kam byste tetování chtěla?“ zeptal se jí s úsměvem. „Jistě,“ nervózně si odkašlala, „chci klec s otevřenými dvířky.“ „Klec?“ zeptal se, povytahující obočí. „Ano, něco takového.“ Vytáhla z draze vypadající kabelky zmuchlaný papír. Na něm byl působivý náčrt zlaté ptačí kleci. Byla úchvatná, monumentální a skoro až děsivá.

25

HILUČNÁ SAMOTA

podivným snovým hávem, jehož tkalcem je někdo hluboko v tobě. Ale ty příběhy jsou občas tak absurdní, že si uvědomím, že to musí bejt sen. Jsem ve snu, ujišťuju se. A vše se uvolní. Klasický situace, že píšu test z matiky a nic nevím, už mě nemůžou rozhodit. Ani to, že jsem tam celej rok nechodil a nemůžu tak splnit ročník. Šťavnatější jsou scény z šaten, ze sklepení, nebo když se prostě procházím chodbama. To už není sranda, to jsem malej a jen pasivně cítím tíhu snových zámek... No a minulej tejden jsme byli malovat na základní škole. A hádej co? Sborovnu (a pak dvě učebny). Už příjezd mě upozornil na to, že to nebude klasická akce. Tady půjde o existencionální zážitek. O procházku vlastním podzemím. Jednak s posmutnělou nostalgií, ale i s hrůzou před tímto prastarým řádem, jehož jsem byl kdysi účasten. Na zábradlí seděj místní borci a pouštěj rapy z mobilu. Na stěnách slohovky, obrázky, oznámení. Začínáme pracovat a už se sem valej všechny ty archetypální postavičky. Ředitelka - vládkyně nad životem a smrtí, tělocvikář v šustákách, kterej se mnou asi cejtíl spřízněnost a začal mi z fleku tykat. „Ty vole, to bude bílý jo?“ Pak se mihla ženská s Headwayem v ruce, zastavila se i takováta největší mrdna ve sboru, nad kterou si honěj všichni kluci od sedmičky nahoru po samotnej sbor. Tělocvikář

nezaváhal a rychle nahodil pár vtipů. Neměl jsem sílu se chytit. I Ajt'áka sem potkal, na triku Red Dwarf a někam spěchal. No prostě celej kosmos v plný parádě. A starý rituální formule taky, napsal na hajzlech: „Jelikož se s toaletním papírem plýtvá, není k dispozici. Noste si vlastní!“ Definitivně do kolen mě poslala paní, co přišla a zjistíte, že bez nábytku je místnost zvukově zajímavá, konstatuje: „Tady je ale akustika.“ A pak začala vyzpívávat stupnici. Fotr mě potom dorazil návrhem, že bychom se mohli najíst ve školní jídelně.

Fascinující na tom je, že se nic nezměnilo. I ty vůně jsou stejné. Pozdě odpoledne, když už je škola prázdná, procházím chodby a nasávám atmosféru. A padá lehká nostalgie. V tělocvičně je slyšet basketovej míč. Byly to koneckonců parádní časy. Překvapuje mě, že na klučích hajzlech chybí klasický vzkazy a hlášky. Třeba Osmáci čuráci. Nebo - kdo si myslí, že Adam Kurka je píča, tak ať udělá čárku. Asi se tohle všechno prostě přesunulo jinam. Na hlavním schodišti maj namalovaný obrázky velkejch postav českých dějin. Takovou tou metodou, že každěj namaluje malej čtverec podle stanovených poměrů a pak to dá dohromady celej obraz. Havel, Žižka, Milada, Komenský, klasická sestava. Pak tam vidím

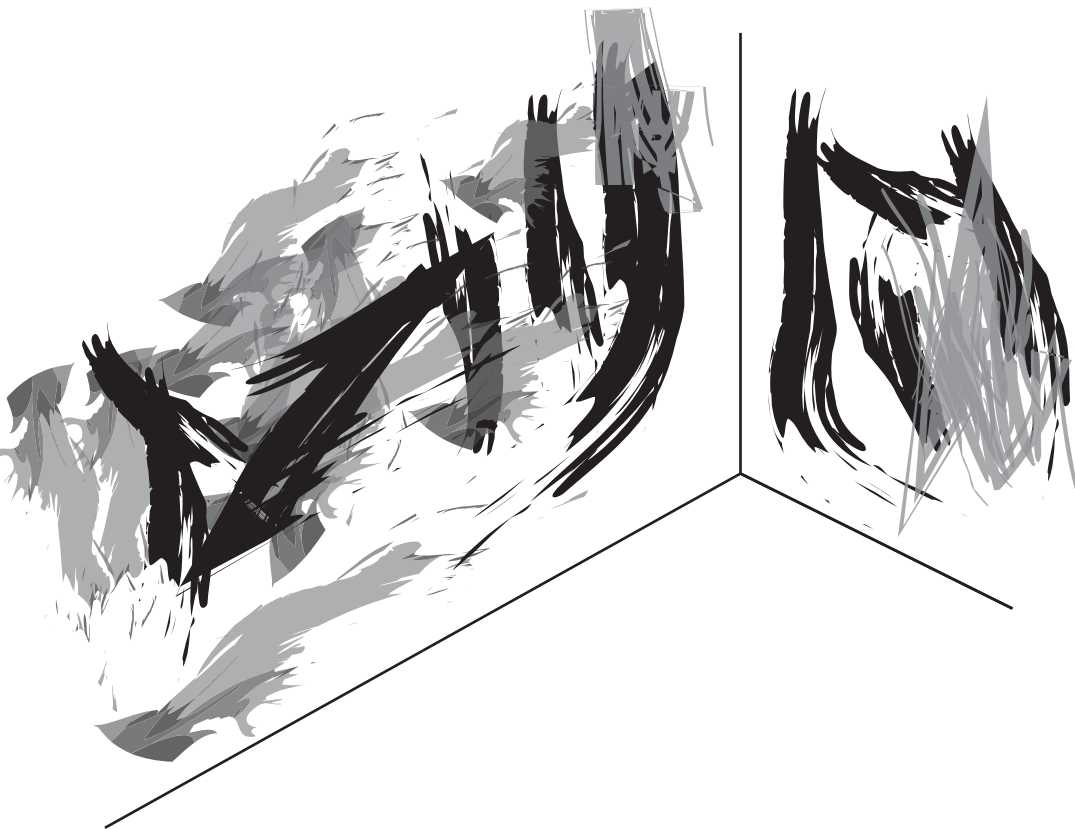
10

HILUČNÁ SAMETA

divného chlapa v náboženském hábitu. Říkám si, to je Kalvín. Proč je tu Kalvín? Pod tím je ale napsáno Hus. „No, to nevím,“ říkám si. To maj špatně, kokoti na Proseku. Ale už dost. Je čas zmizet. Nejen z týhle školy, ale z celý týhle historie.

Vincent

11

Z POZA STOLU

bylo na dětství nejkrásnější, navštěvuji ji v jejich zahradách a je to skvělé, děti jezdí na kole, kopce, bazény, jezírka, mluvíme o nich. Jen z poza lesa na mě vykukuje Petra s koňmi a pak ji potkávám u soudu a nemám s ní žádný soucit. Květiny, spousta květin.

Bolest a žal zde není pro to, abychom se utápěli ve smutku, beznaději a sebelítosti, ale proto, abychom se stali bdělejšími, z toho vyplývá, že útěcha našich bolestných zážitků je negativním jevem, neboť bez bolesti a žalu je lidem bdělost cizí, zejména když je jejich život snadný, pohodlný a příjemný.

Snová scéna, v níž nezbylo ani kousek radosti a štěstí, plná beznaděje, bolesti a srdcervoucího žalu: jeden z nejvýznamnějších okamžiků mystické duchovní cesty se nazývá temná noc duše. Ale co když je sen skutečností a naopak... Tak nemám se nakonec rozhodnouti pro krkavce a dát vale labuti, která byla uprostřed na kartě s integrací spolu s orlem...

PacifischeSpitzmaus

24

ZDOZA STOLU

Reklama na cosi v OGV

Vykládám z auta hromadu hadrů, poté, co nějaká žena přejela mé nejmladší dítě, válejí se na ulici, no je to vlastně jedno, nic se s tím nedalo dělat, nemohlo se zabránit, tak nějak bylo rozmaširovaný podvozkem do povrchu ztuhlého asfaltu. Nemůžeš za to, prostě se to stalo, ale proč ten smutek. Zbav se hořkosti, prostě za to nemohl!!!! A pak odcházím zamknout traktor jen na popud jednoho plešouna, že se tam jako krade. Jenže zámek je rozbitý, vnitřek se rozpadl. Dělam, před ním jakože je zamčeno a odcházím koupit nový zámek, do kopce, do krámu kam jsme chodili jako děti. Kámoši pijou na ulici před krámem pivo, v tom obchodě zámek zapomínám koupit a vzpomenu si na tebe, že jsi něco psal, asi se mám ozvat. I matka mě hledá. Navštívím překrásnou zahradu té prodavačky, žije zde její dcera. Nádherná, bílá vila a udržovaná zahrada, po levé straně jsou i přírodní mokřady. A ona mi sděluje, že mám poslat kluky na večeri.

Maluji na tabuli koně a žluté hvězdy a květy, jenže mi někdo říká, že to už jsem malovala. Chystám se na Jakubovu přednášku, snad mám sedět ve školní lavici s kamarádkou, ale ještě před tím musím do města. Noční

město, létám jím, a také dveřmi se secesní výplní černé a oranžové barvy. Musím se ještě vykoupat v kašně, je čtvercová se sochami. Ale prvně jinam, koupu se v rybníku a pak v té kašně, jen voda je tam nepříjemně teplá, odcházím, místo podlahy je bílý strop s lustry, proto se mi špatně jde, ale vylézám, beru si starorůžové šaty a riflovou košili, je tam víc hadrů jiných žen. Jdu s nimi na nějakou přednášku pro studenty, jedna žena řídí traktor místnostmi do kopce, projíždíme branami do ateliéru nějakého umělce, nevím kterého, ta jedna historička se diví, proč mi to máma nevyřídila. Píšeš sms, jak moc mě chceš vidět, nebo spíš jak je to „pro tebe důležité, být s lidmi na kterých ti záleží, kteří jsou důležití pro tebe“ tak nějak a v tu chvíli vidím povlečení se slunečnicemi, Goghovy barvy, modrá a oranžová, byl strašně zamilovaný, když je tvořil. Jenže včera jsme byli s Tomášem ve staré chalupě v Zajíčkově a dělali tam dříví a pak došlo i na sex. Hledám houby v lese, ale nejsou tam a stejně je celá zem pokrytá takovou šedavou moukou, neustále se pohybují ve svahu. Prohrabují se ve skříních se starými věcmi a asi bude bouřka. Pak hrají na Chytrův s Monikou tenis a ptám se, co pro ni

BIZZARE

„Nic není nemožné“

Zkoumáme-li etymologii nějakého slova, pak máme šanci, že dojde k prvotnímu rozkrytí oblasti, o které chceme pojednat. Nejinak je tomu v případě slova reklama, které pochází z latinského „clamare“ překládané jako „křičet, volat“. Ano, reklamy na nás křičí, volají naší pozornost a jako mucholapka nás na sebe lepí. Citlivější duše, které přijíždějí z prodloužených víkendů strávených někde mimo město či v západním zahraničí, jsou po návratu reklamou doslova nárokováni. Člověk se jí nemůže ubránit a třeští očima po velkých, větších, ještě větších a největších billboardech, na kterých je tu politik, tu Izer s reklamou na gumy, onde polonahá ženština či zelený „kdoš“ na jehož nepřijemnou frekvenci a hlasitost počítačově modulovaného hlasu týrající nás z televize či internetu by stálo udělat rozbor od krajské hygienické stanice.

Nárok, který si na nás reklamy kladou, může zůstat nerozpoznán. Citlivost vůči „grafickému odpadu“ se snižuje s tím, jak toto znečištění roste a i jistým nezájmem o veřejný prostor jako takový. Člověk si totiž zvykne na všechno, dokonce i na oprátku, jak poznamenal filosof Karel Kosík.

Bohužel tento nezájem jde ruku v ruce s „nepřisanou normou“. Normou, která se ustálila, aniž by ji kdokoliv schvaloval. Jak jednoduché je v této souvislosti poznamenat, že jde ještě o dědictví bývalého režimu, v němž „veřejné“ znamenalo všech a zároveň nikoho. Pečujeme o soukromé, a to veřejné je odsunuto na druhou pozici. O tu se mají přeci starat jiní, ne „my“.

Soukromé zájmy v této problematice hrají roli přímo zásadní. I přesto se najde hrstka těch, kteří si uvědomují, že ve veřejném prostoru trávíme mnohem více času, než si sami myslíme. Pověštinou se může zdát, že veřejný prostor je sférou nevědomí, kdežto vlastní soukromí či instituce, do kterých se vypravujeme ať už za prací či za zábavou, jsou sféry, v nichž se již pohybujeme vědomě. Je zřejmé, že se vědomá a nevědomá aktivita střídá, ale přiznejme si, kdo z nás si každý den, chvátá-li do práce například v metru či v tramvaji, všímá toho, co se kolem něj děje stejně intenzivně, jako se věnuje úkolu, který má v práci vyřešit nebo akci, na kterou chvátal. Veřejný prostor je v tomto smyslu pouze „přestupní stanicí“ je tím, co lze možno utlumit poslechem hudby, rychločetbou knížky nebo třeba telefonováním.

BIZZARE

Mezidobí, které panuje například při přechodu z bodu A do bodu B ve veřejném prostoru, se podobá spíše snění, nežli vědomému zaměření pozornosti či aktivnímu myšlení a souzení. Pozornost se děje vůči něčemu, co nás přitahuje, co ji po nás vyžaduje. Reklama je přesně tímto nárokem, který nás chce z „každodenního provozu“ vytrhnout. Vůči svému okolí se snaží vystupovat. Nejen svými barevnými kombinacemi, svým sdělením, ale v poslední době svou velikostí. Jelikož když už je veřejný prostor přeplněn reklamou, jak docílit toho, aby stále „křičela“? Přeci velikostí. Ale velikost funguje tam, kde je poměřována s tím, co velké není. To ale již dávno neplatí, protože se poměřuje s množstvím. Vyskytuje-li se vedle sebe či pouze v nepatrné vzdálenosti mnoho reklam pohromadě, pak jejich nárok na naší pozornost stoupá tehdy, pokud nás překvapí ono celkové množství, které oblepuje veřejný prostor. Současná reklama zahlcuje. Pouze některá plní svou funkci tak, že „nás opravdu přivolá“. Z té nesčetné sítě balastu je tedy funkční pouze hrstka, a tak považuji za naprosto nesmyslné, aby se její původní funkce „volání či křičení“ transformovala do „překrývání a zakrývání“. Což se bohužel děje v čím dál tím větší míře. Současná reklama zakrývá historické budovy,

překrývá zelené lesy, hyzdí výhled na krajinu, ráz města či přerušuje děj filmů a hudebních zážitků. Reklama tímto přerušování, překrýváním ruší. Ruší nejen, když se snaží křičet, ale i svým překrýváním, aniž by dala cokoliv pozitivního k lidskému prožitku.

Odstraněním těchto „rušiček“ bychom mohli přispět k tomu, aby byl veřejný prostor očištěn a získal si tak naši pozornost. Aby si získalo pozornost to, co bylo reklamou zastíněno či překryto. To, oč by nám mělo jít především. „O věc samu“, nikoliv o tapetu, kterou je překryta. Svět reklamy je v porovnání s tím, v čem žijeme a v čem by nám mělo být především dobře, světem imaginárním a rychle pomíjejícím. Veřejný prostor s domy, ulicemi, dopravními prostředky atd. je oproti tomu něčím, co nelze jednoduše „sundat a za den nahradit čímsi jiným“. Protože „jsou věci, které si za peníze nekoupíte.“ „Image je nanic. Následuj instinkt.“

Friedrich bez Kýče

KAFKÁRIUM

kteří bylo nepokřtěno. Nejen proto nejsme z matčiny strany katolíci, ale komunisté. Z tátovy rodiny vystupují nějaké věci jako možná spolupráce s nacisty. S odkazem na větu: O tom se v rodině nemluvalo. Třeba o budování nějakých tajných bunkrů a továren u Býčí skály na Jedovnicku v Moravském krasu, kde panuje legenda, podle knížky Národ v lénu Bohů od Iva Wiesnera, že křivda, která se zde stala, bude zlomena, až zde v těchto místech nasadí dívka zlatou korunu na hlavu svého milého, může to být i věneček z pampelišek, ale je to podmíněno opravdovou čistou láskou. Víme co je láska? Umět se svobodou vzhlížet k milované osobě...

No a moji dědové se tam v těch místech prý podíleli na budování tajné továrny. Řekl mi to jeden

blázen ve stavu rozšířeného vědomí, zrovna když byl hospitalizován na psychiatrii v Jihlavě, v tu dobu, kdy jsem se o toto téma zajímal.

Mí předci byli kulaci a statkáři, a pak se spojili s komunisty z máminy strany. Zavání to pohádkami o Montécích a Kapuletech. Spory mezi Atreidy a Harkonneny. Archetyp znesvářených rodů. Je to strašně romantické a já věřím na pohádky. I ta křivda tam je, sálá z matky a ze mne smutek. Procházím se jako Franz po okolí Triestu a žasnu jako on nad tichem. A těším se na výzkum a pátrání po svých kořenech, které dosáhnou hloub než my tady na povrchu.

Santiago le Bossu

KAFKÁRIUM

Na co si přicházím v Triestu?

Franz Kafka tam žil a miloval to tam. Bylo mu dobře v lesích a u svého strýce Siegfrieda Lövyho, lékaře, mj. průkopníka motorismu. Strýc věnoval Franzi pozornost, jako mě moje bába, kterou matka nesnášela, nebo to tak alespoň působilo. Je tam nějaká zahořklost rodu, která sem tam vycení zuby.

Kafka. Kafku jsem měl za idiota a šíleného magora, protože jsem žil v desilusi nepochopení jeho díla. To, jak tady máme nastavenou představu, že musíme všemu rozumět, abychom nevytápali hloupě, nás občas uvádí v prapodivné nálady a přesvědčení. Když to nechápeme, zlobíme se na to a leckdy to i odsoudíme, že je to nesmysl. Pozoruji situaci i v okruhu svých přátel.

A hle, ten Kafka byl velký šprýmař a romantik, jako já, jen to možná schovával pod maskou desiluse, jak už se umělcům stává, nepochopen. Čteme jej teď spolu s kamarádem HJ. Říká, že ho vlastně nemá rád, Kafku, protože mu připomíná sebe sama v nenáladě. Nepřijímáme stále své slabosti? Nemáme se rádi v nenáladě A dnes ho možná podruhé naštvu, protože ventiluji jeho slova, aniž by mu tu otázku: Zda má Kafku rád, někdo položil.

Židé přišli do Třeště v letech 1424, píší zde na tabulce, byvše vyhnáni z Jihlavy pro podezření ze spolupráce s

Husity. Něco se nám nezdá? Hoďme to na židy. Zpětně mi přijde úsměvné, že v současnosti synagogu „vlastní“ husitská církev. Napadá mě zde slovo satisfakce anebo možná sarkasmus.

Židé, zvláštní národ. Někde jsem četl, že zpychli, v domnění toho, že jsou vyvoleným národem, a proto jim byl seslán trest v podobě holocaustu (a nebyl to holocaust, protože ten znamená úplně vymazání, k němuž nedošlo)...s tím trestem v žádném případě nesouhlasím, ať už v v historických souvislostech přišel z jakéhokoliv důvodu. Je to možná teorie. Odkazuje mě na bibli, oko za oko, zub za zub, ale to není OK!! A co takhle obráceně, proti proudu lineárního vnímání času. Co trest v podobě holocaustů a vyhoštění proto, aby mohl národ dát nám ostatním génie a vynálezy. Čímž opět připomínám, že v žádném případě není jádrem myšlenky souhlas či ospravedlnování!!!!!!!!!!!!!!

Hele, asi jsem také pyšný, jen bych se rozdal.

Z jakého si vnitřního přesvědčení se považuji za žida. Máme snad polské kořeny z jedné strany a nácky z druhé. Homeopatka říká, že někde hluboko uvnitř mne je obrovská křivda, která sem tam vyhřezne jako střeva na povrch, a to je pak maso. Prababička prý zanevřela na církev, kdy jí nechtěli pohřbít zemřelé

NADUBY

Mezi Světy plouti

Do roku 1918, přesnějce řečeno do konce největšího, do té doby v takový masivní míře nepoznaného brutálního lidského zmaru, jež byl zapříčiněn prostou shodou náhod a aktuální politicky vykalkulovanou atmosférou, docházelo k rozpadu jednoho po staletí trvajících mocenských útvaru, když skomírající a utlačovaný národy chopily se příležitosti úspěšně a v zájmu národních tradic vykročily k lepším zítřkům. Jedním z takových národů byli i Čechoslováci s ideou onoho panslavismu, jež jim byla vštípena jejich tatíčkem, bez něhož by státu opravdu nikdy nebylo, profesorem Masarykem. Tento ušlechtilý přesvědčený humanista věřící v hodnoty lidství zasadil se o zbudování bárky, do níž po konce války nastoupilo hned toliko nemálo národů, kde však nejpočetněji byl zastoupen národ český, a tak se tedy tím nejhlasilitějším na palubě stal Čech, co stanul u kormidla. Následoval Slovák, Němec, Polák, Maďar, Ukrajinec a Žid. Toho času byl společenský zájem jasný a kritický, snaha o to, aby fakta byla fakty a realita byla opravdová nezkrášená a nemanipulovaná. Byla to cesta správným směrem za jasným světlem, jež bylo nablízku spatřit u východu z jeskyně.

Různorodá početná sestava už od začátku slibovala zábavu, a tak loďka hrdě vyplula. Její další nemalou nevýhodou byl přístav, kde kotvila. V srdci Evropy prej, říkáme my Češi. To samý říkají ale i Belgičani, že taky kotví v srdci starého kontinentu. Geograficky budeme k pravdě blíže my, Češi, což bychom si měli náležitě užít, nestává se zas tak často, že jsme pravdivější. Relativně poklidný dvacátý léta Čech zvládl skvěle, počínaje ústavou z roku 1920, přes odbyrikriti...víte, co myslím přece ne..., a pozoruhodnou měnovou reformou, kde zjistil jak blbá je deflace až do druhý poloviny dvacátých let, jejíž konec se opravdu nevyved, ale nebylo to vlastně nic oproti tomu, co přinesla další dekáda.

Koncem dvacátých let se u našeho obávaného mocného souseda začal stavět Titanik. Černej čtvrtek byl toho počátek a Hitler tak vlastně jenom důsledek. Za všechno teda může chamtivec americký s adjektivem spekulativce. Velký národ německý už podruhé se samolibě samonazval, že je dědic římský a vstoupil tak slávě a blahu života na zemi vsťříc. Nad Berlínem a potažmo celou Říší se usadil opravdu hustej mrak a skrz něj nebylo vidět dál než do stěny jeskyně. Přikládali do ohně a stíny jeskyně staly se realitou

a ti, co nezapomněli, jaký to venku je, rychle pochopili, že připomínat a znovuobjevovat pro ostatní se nevyplácí. Československej parníček si tak přestával z obav mračen přicházejících od sousedů klidně plout. A mraky houstly a černaly se víc a víc v důsledku krátkozrakosti demokratů ve spolkovym parlamentu toho času roku třicet tři. Šílenec s nemalým životním cílem stanul se středobodem výkonej moci a řekl cosi o parlamentu, že se tam jen žvaní. Pak to už šlo ráz na ráz. Jmenovalo se to nějak o půdě, krvi a její ochraně a o čistotě říšské rasy a vyšlo to léta páně roku třicátýhopátýho století moderního kdesi v Norimberku, čímž se ani zdaleka jen Tóra, Mišna, kašrut, šabat i Halacha nestaly na obtíž. Následky a další vývoj o tom, jak se vratká československá bárka cirka půlroka potápěla netřeba připomínat. Znovuobnovena byla až po

dlouhých šesti letech. Mračna se přenesla na východ a zahalila vše ve jménu ušlechtilé myšlenky, a to, že se budou mít všichni dobře. Stejně jako Němec před tím, si teď Čech ani Slovák nemohl dovolit vystrčit hlavu z jeskyně. Trvalo to ale nepoměrně dýl a indoktrinace nakažlivym virem byla kvalitně provedena. Ještě skoro třicet roků po tom, co černej mrak virem nasáklej konečně se roztrhal, je celá řada těch, který pořád sedí v jeskyni a bojí se vykounout ven. Bojí se zjištění, že životy prožili pod vlivem dostatečně silných sedativ. Bojí se si přiznat, že velkou část svýho bytí byli v jeskyni, a tak je jim pohodlnějc, když setrvaj ve svojí realitě zády východu čelem ke zdi a budou po zbytek života pozorovat mihotající se stíny na tý jejich stěně pravdy.

J.K. Hohavník

Rekordy se zase podařily na jedničku aneb pár poznámek k nesmrtelnému festivalu

Máme rok 2018. A my jsme měli Festival rekordů a kuriozit už po dvacáté osmé. Ano, je to český unikát stejně jako kolotočáři se svými centrifugami. Jednou za rok se tak můžeme těšit na to, co stoprocentně nikde jinde nevidíte. Letos například na loutku, která hrála na kytaru, pivo vypité ze stojky na hlavě, rychlopřevleky či obří háčkované srdce, které představil Zdeněk Troška. Jo, to je ten pán, který za svůj podpis vždycky maluje srdíčko. Vlastně Vašek Havel to prý od Trošky obšlehl.

Barevná laser show smíchlá s Xindlem X, který se dívá do česko-slovenského slovníku, kdykoliv míří na zahraniční šňůru k sousedům a špičkový revival Deep Purple, naplnil zcela ten typ hudební produkce, na který si lidi berou dovolenou a předčasně přijíždí z velké dálavy. Protože to prostě jinde není. Ale kritizovat dokáže každý. Je přeci jen na lidech, zda takovýto typ akce podpoří či ne. Od svých přátel vím, že na Rekordy chodí jen v

tom nejkrajnějším případě. Spíš je řadí k akcím, kterým se vyhýbají stejně jako D1 ve špičce.

Pokud chtěj „Rekordy“ zapadnout mezi festivaly 21. století, měly by se organizátoři postarat nejen o „upgrade“, kterej by pomohl k tomu, aby se z provinční události stala událost republiková, když ne „téměř světová“. Odrazovým můstkem by mohly posloužit vratné kelímky. Neseťkávali bychom se po ukončení festivalu s plastovými horami zdobící všechny odpadkové koše a samotné náměstí. V době plastové, ve které lidský odpad zamořuje faunu i flóru, ve které již na dně Mariánského příkopu jsou k mání plasty, by Festival Rekordů a kuriozit nemusel přispívat k tomuto trendu. Tedy v případě, že si neklade za cíl vyprodukovat rekordní počet plastových kelímků a světově proslavit Pelhřimov takovou nechutnou kuriozitou.

V. T.

BACHA

O zapomínání

Přinesli mu čaj, vypil ho, ale na talířku po něm zbyl kousek cukru – a tak natáhl ruku, aby jej zvedl k ústům – ale možná, že mu ten pohyb začal připadat málo zdůvodnitelný, proto ruku stáhl – jenže stažení ruky bylo ještě méně zdůvodnitelné – a tak ruku natáhl znovu a cukr snědl – jenže už ho nesnědl pro potěšení, nýbrž jen proto, aby se správně zachoval ... k cukru, nebo k nám? ... a protože chtěl tento dojem zaretušovat, zakašlal, a aby své zakašlání zdůvodnil, vytáhl kapesník, jenže už se neodvážil vysmrkat – jen pohnul nohou. Zdá se, že pohyb nohy mu způsobil další komplikace, a tak zcela ztichl a znehybněl (...) on se totiž vlastně jen „choval“, ustavičně „se choval“. (W. Gombrowicz, *Pornografie*, s. 12)

Bavili se u beden. Těla jim splývala v davu. Nemuseli se bát o své končetiny, které do sebe zapadaly jako ozubená kola. Vyploovali jen občas, když se záškuby snažily ztělesnit harmonii. Pivo to všechno oživovalo, teklo v trubkách z plastu i z chrupavek. A produkovalo plazmu, aby se klouby nezadrhly.

> Tolik jste mi toho chtěla říct o držení Vašeho nástroje.

Šlacha pelešící se v záhybech kostí. Kloaka v rubu vazkého polštáře. Velmi totiž záleží na tom, jestli bude kvas přemluven vráši, aby i tentokrát odložil svou kavalírskou pouť.

>A to jsem se raději vůbec ještě nezmínila o důležité funkci odsolovacích center v ústí kanálů.

Zrak se jí vrátil z nepřítomna, očima nakrátko vyhledala ty mé, načež s úsměškem dodala: jste si vážně jistý, že chcete slyšet víc?

Byl jsem si jistý. Rozdírání smýkáním o ramena strýců, pšenice nepochybuje.

Nažloutlé polovice patří stéblům srůstajícím v drn. Ani ten je ale nezdrží na dlouho. Barvy nepostojí. Když se zrovna do sebe nevpijí, tak se rády neočekávaně dělí. Člověk se ani nenaděje a máme tu nový odstín.

> „Dávejte přece trochu bacha. Málem jste do mě vrazil!“

Paví oko, panožky a ocasy. Dobře se vyjímají v nočním jasu.

Byla paranoidní to především. Tak jaká byla? A byla ještě vůbec? Jistě, že stále byla, ale trochu jinak. Jiná než obvykle. Byla, ale již nepatřila. Nebyla součástí. Mohla být i nadále? Co ztrácela?

BACHA

PODZEMÍ SLOV

Reklama

Tu a tam se v laických úvahách o jazyce můžeme setkat s jednou konspirační teorií, vysvětlující původ slova reklama. Tohle podstatné jméno prý vymyslel někdo, kdo chtěl své výrobky prodávat za pomoci lži. Chtěl prostě své potenciální zákazníky klamat, a ještě ke všemu byl tak drzý, že svůj záměr zákeřně ukryl i do samotného slova, kterým svou nekalou praktiku pojmenoval – re**KLAMA**.

Že to zní jako nesmysl? Přesně tak. Zahodíme domněnky, neověřené zprávy a bláznivé teorie o všemožných spiknutích a pojďme se podívat, jak je to doopravdy. Stačí zalistovat v Českém etymologickém slovníku, jehož autorem je přední český jazykovědec Jiří Rejzek, který se mj. zabývá právě původem slov.

Kde se tedy ve skutečnosti slovo *reklama* vzalo? Do češtiny se dostalo z němčiny, do němčiny z francouzštiny a do francouzštiny z latiny. Na úplném počátku přitom bylo latinské slovo *reclamare*, které vzniklo spojením předpony *re-* (= „znovu, opět“) a slova *clamare* (= „volat, křičet“).

Dle původu slova je tedy reklama něčím, co nám **hlasitě**

předává nějakou informaci. Volá ji na nás, chce ji vykřičet do světa a navíc to dělá **opakovaně**. Tím může být pochopitelně nesmírně vlezlá, otravná a někdy i agresivní, ale **ze své podstaty by nás rozhodně neměla klamat**. Pokud to dělá, není to reklama, ale prostá lež.

České sloveso *klamat* naproti tomu nemá svůj původ v latině, francouzštině ani němčině, ale má slovanské kořeny. Pochází z praslovanského základu *klamati*, který si etymologové spojují se slovy *klímat* a *klonit*, jejichž významem bylo „naklánět“. V rámci vývoje jazyka zde přitom došlo k postupnému významovému posunu – význam „naklánět“ se postupem času rozšířil i na „houpat“. A jsme u meritu věci – slovo *houpat* se dá přece i v dnešní češtině použít ve významu „balamutit, klamat“.

Vidíme tedy, že výraz *reklama* nemá se slovem *klamat* vůbec nic společného. Bude-li vás tak někdo přesvědčovat o tom, že je mezi nimi jakákoliv souvislost, nemusíte se nijak vzrušovat. Pěkně vás totiž houpe.

Jakub Marek

CHLEBIČEK

O tom, kterak slogan DM ztratil cestou z Německa do ČR svůj šarm

Zamysleli jste se někdy nad sloganem, který už řadu let používá síť drogerií DM? Zde jsem člověkem, zde nakupuji. Nezní vám to jako pěkný blábol? Není divu. V procesu jeho vzniku totiž nastala jedna zásadní chyba.

Právě nad zmíněným sloganem se rozohnil i přední český překladatel Zbyněk Fišer, když před nedávnem přednášel na půdě FF UK o paralelních překladech marketingových textů.

Jestli vás na rozdíl od přednášejícího pana docenta na onom sloganu nic nedráždí, zkuste nad ním krátce zapřemýšlet. „Zde jsem člověkem, zde nakupuji.“ Takže když nakupuji jinde, tak nejsem člověk, ale nějaká zrůda? Nebo třeba králík? Kdyby to bylo

opravdu myšleno takhle, tak by to mohlo člověka docela urazit a samozřejmě i odradit od návštěvy prodejny DM. Nikdo přece nebude chodit nakupovat do obchodu, kde mu vyhrožují, že když půjde jinam, stane se z něj jakási nelidská stvůra. Takhle to ale autor sloganu nejspíš nemyslel. Jenomže v tom případě už to vůbec žádný smysl nedává. Tak co tím tedy chtěl básník říci?

Abychom si na vyřčenou otázku dokázali odpovědět, musíme si o sledovaném sloganu zjistit pár podrobností. Prvním vodítkem nám budiž fakt, že obdobný slogan existuje hned v několika jazykových mutacích. Třeba v maďarštině, chorvatštině či slovenštině

17

CHLEBIČEK

Jako další indicii uveďme, že drogerie DM je původně německá. I kořeny sloganu, kterému jsme na stopě, tak zákonitě sahají k našim západním sousedům – na začátku celé marketingové kampaně byl následující slogan:

Hier bin ich Mensch, hier kauf ich ein.

A protože síť drogerií DM funguje nejen v Německu, ale i ve spoustě dalších zemí, přeložil se tento původní slogan z němčiny i do dalších jazyků. A to byl právě ten problém.

V němčině (respektive v německém kulturně-společenském prostředí) šlo totiž o poměrně originální slogan, který byl založen na zajímavém nápadu a také měl jasné definovanou cílovou skupinu. Jde tady totiž o parafrázi na jeden slavný verš z Goethova Fausta, tedy z literárního díla, které je pro německou kulturu naprosto zásadní:

Hier bin ich Mensch, hier darf ich's sein!

Slogan tedy cílil na Němce, kteří se alespoň trochu zajímají o kulturu a umění. Na lidi, kteří si ještě něco pamatují ze školy. Na konzervativní zákazníky, kteří si potrpí na kultivovanost a vybrané jednání.

V našem prostředí by mohl obdobný slogan fungovat v případě, že by narážel třeba na nějakou pasáž z Máchova Máje či Erbenovy Kytice. Jenomže nic takového nikdo ze společnosti DM nevymyslel – původní slogan se prostě vzal a bezmyšlenkovitě přeložil. Že v něm my Češi žádného Fausta nevidíme, to už nikdo neřešil.

Jakub Marek

18